

Tütün Ürünlerin Paketleme, Etiketleme, Teşhir ve İçeriğiyle İlgili Uygulama Sorunları

6. Sigara ve Sağlık Ulusal Kongresi

Erzurum

20-22 Haziran 2012

Efza Evrengil

ELEŐTİREL POZİSYON => TEMEL SORUN TANIMI:

- 1.** Türkiye'nin ekonomi politikası tercihi çerçevesinde oluşan ve kabul edilen
 - üretimin ve yatırımın korunması ve desteklenmesi ile
 - ticaretin serbestleşmesihukuku, stratejileri ve yapılanmaları

- 2.** 4733 sayılı Yasa'nın getirdiği piyasa düzenlemesi anlayışı çerçevesinde tütün ürünlerinin düzenlemesi (ruhsatlandırma + gözetim, denetim)

AÇIKLAMA:

Burada eleştiri konusu olan, ne TAPDK Kurulu, yöneticileri, çalışanları, ne de onların tabi oldukları mevzuata göre yaptıkları uygulamalar değildir, TAPDK'nın kurumsal niteliğini, görev ve yetkilerini belirleyen yasal ve politik çerçevedir.

=> Bunun zorunlu sonuçları:

- Piyasa etkinliğini önceleyen düzenleme anlayışının hakim olması,
- Ruhsatlandırma yoluyla tütün ürünü üretimi ve ticaretinin yasallaştırılması ve meşrulaştırılması,
- Denetim açığı.

Bu sorunlara rağmen TAPDK yüksek performanslı bir kamu idaresi olarak Türkiye'de tütün kontrolünde de,

- başta paketin ön yüzünde % 65 oranında birleşik uyarı olmak üzere, önemli düzenlemeler ve uygulamalar yapmıştır.
- kurumsal bilgi, birikim ve kapasite oluşturmuştur.

Tütün ürünü düzenlemelerinde niçin değişime gereksinim var?

Tütün ürünü piyasasını arzın itici gücü belirliyor.

Bir yandan talebi azaltmaya yönelik önlemleri uygulamaya çalışırken, diğer yandan tüketimi körükleyen üretim ve ticaret politikaları güdemeyiz. **Arz yönlü kapsamlı önlemlere gereksinim var.**

Tütün mamullerine ayrımcılık yaparak, halk sağlığını koruma amaçlı, onları üretim ve ticareti düzenleyen hukuktan ve politikalardan kopararak, **«koruyucu bir düzenleme»** sistemine geçilebilir mi?

ZOR AMA EVET,

- Tütün kontrolü ile toplumun ve bireyin sağlığını korumanın amaçları, hedefleri, ilkeleri, süreçleri ve hesap verebilirlik standartları açık ve net olarak belirlenirse ve
- Tütün kontrolü politikaları için, bilim ve hukuka dayalı, bilim ve hukuktan kaynaklanan, **güvenirlik** inşa edilebilirse. «Kanıt dayalı» veya etki analizleri ile doğrulanmış olması gerekmiyor.

Paketleme, etiketleme, teşhir, içerikle ilgili uygulama mevzuatı ve TK yasal dayanakları

TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINDAN KORUMAYA YÖNELİK ÜRETİM ŞEKLİNE, ETİKETLENMESİNE VE DENETLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Etiket Yönetmeliği

4733

4702

AB/20
01/37
/EC

TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLERİN SATIŞINA VE SUNUMUNA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Satış ve Sunum Yönetmeliği

4733

4702

TKÇS

diğer

TÜTÜN MAMULLERİNİN ÜRETİM VE TİCARETİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

TM Üretim ve Ticaret Yönetmeliği

4733

Tütün ürünü paketi

- Diğer tüketim malları gibi pazarlamanın temel unsuru.
- Rozet ürün + mini billboard.
- Satış noktasında teşhirde güçlü reklam panosu etkisi.
- Diğer reklam mecraları kısıtlandıkça paketin reklam aracı olması güçlendi.
- Son yıllarda dünya genelinde birçok mahkeme tütün mamulü paketinin tüketimi teşvik eden reklam ve tanıtım özelliği kabulüne dayalı kararlar verdi.

Birim paket

TÜTÜN MAMULLERİNİN ÜRETİM VE TİCARETİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

c) **Birim paket:** Tütün mamullerinin perakende satışında kullanılan ve ek şeffaf ambalaj dışında kalan herhangi bir malzemedan yapılmış ambalajı,

Ebat, şekil,
açılma biçimi
ve
malzemelerde
sınırlama veya
standart yok.

Sağlık uyarıları

TKÇS

İyi tasarlanmış sağlık uyarıları toplumsal farkındalığı artırır, tüketimi azaltır.

Paketin arka ve ön yüzünde % 50 ve daha fazla olmalı.

Resimli uyarılar daha etkili.

Uyarı rotasyonu + yenileme.

Sağlık harici mesajlar kullanılabilir.

Uygulama için 3 yıllık mühlet.

ENDÜSTRİ

DESTEK: «Paket üzerinde zorunlu sağlık uyarılarını destekliyoruz. Tütün düzenlemesinin en temel amaçlarından biri tüketicilere sigara içmenin ciddi olumsuz sağlık etkileri hakkında bilgi vermektedir, bu nedenle sağlık uyarıları tütün politikasının baş unsurlarından bir olmalıdır.»

KARŞI: «Ticari marka yazımı ve logolardan daha büyük olan sağlık uyarılarını desteklemiyoruz.»

Resimli sağlık uyarıları ile ilgili araştırma bulguları:

- Sigara içenler en fazla bu uyarılara inanıyor, en fazla bu uyarıları hatırlıyor.
- Maliyet etkin yöntem.
- Uyarıların etki düzeyi,
 - duygusal etki yaratması, çarpıcı olması,
 - büyüklük,
 - konumu,
 - her iki yüzde olması,
 - düzenli rotasyon yapılması ve
 - yeni uyarıların devreye girmesi ile ilişkili.
- Uyarının bırakma motivasyonu vererek, destek bilgisi vererek yapılması etkili.

Mevzuat ve uygulamamız

TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINDAN KORUMAYA YÖNELİK ÜRETİM ŞEKLİNE, ETİKETLENMESİNE VE DENETLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

(06/01/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmi Gazete)

Etiket bilgileri MADDE 7

Geçici 3 üncü Madde çerçevesinde AB uyarı kütüphanesi kaynaklı 14 Birleşik Uyarıdan oluşan "Kaynak Liste" ilanı

Birleşik uyarıları: ön yüzde % 65
Genel uyarılar: arka yüzde % 30

14 birleşik uyarı rotasyonla kullanılıyor.

Sigara içmek damarları tıkar, kalp krizine ve felçlere neden olur

Çocukları koruyun: Dumanınızı onlara solutmayın

Sigara paketlerinde uygulama örnekleri

Sigarayı bırakmak ölümcül kalp ve akciğer hastalıkları riskini azaltır

Grupman üzerinde uygulama örneği

Uygulama sorunlarımız

- Ön ve arka yüzün toplamı % 50'nin altında kalıyor.
- Arka yüzde resimli uyarı yok.
- Birleşik uyarıların seçim kriterleri
- Yeterince çarpıcı, etkili olmaması, zaman içinde kanıksanması
- Rotasyon, baskı kalitesi denetimleri ile ilgili bilgi eksikliği
- Uyarıların yenilenmesi/tazelenmesi süreci hakkında bilgi eksikliği

Örnek uygulama: Tayland

25 Mart 2005: her 2 yüzde en az % 50 resimli sağlık uyarısı (7 adet)
Mart 2010: sağlık uyarısı sayısı 10'a çıktı, her 2 yüzde % 55'e çıktı.

Örnek uygulama: Brezilya

1999: Tütün ürünü düzenlemesi yetkisi
Sağlık Bakanlığı'na verildi.

Şubat 2002: paketin 1 yüzü % 100 sağlık
uyarısı ile kaplı olacak

2004: 2. set yeni uyarı seti.

31 Mayıs 2008: 3. set yeni uyarı seti
yürürlüğe girdi.

Brezilya, yürürlükteki 3. uyarı setinden

voitar

GANGRENA

O Ministério da Saúde adverte:
O uso deste produto obstrui as artérias e
dificulta a circulação do sangue.

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

SOFRIMENTO

O Ministério da Saúde adverte:
A dependência da nicotina causa
tristeza, dor e morte.

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

PERIGO

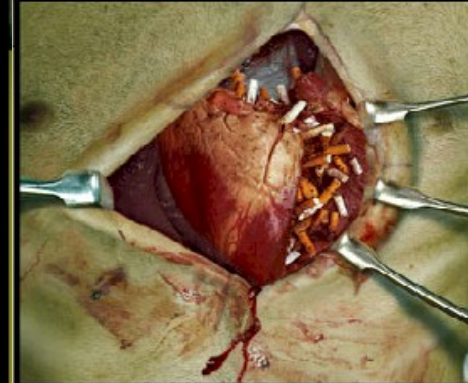

O Ministério da Saúde adverte:
O risco de derrame cerebral é maior com
o uso deste produto.

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

INFARTO

O Ministério da Saúde adverte:
O uso deste produto causa morte por doenças
do coração.

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

voitar

FUMAÇA TÓXICA

O Ministério da Saúde adverte:
Respirar a fumaça deste produto causa
pneumonia e bronquite.

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

voitar

IMPOTÊNCIA

O Ministério da Saúde adverte:
O uso deste produto diminui, dificulta
ou impede a ereção.

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

voitar

PRODUTO TÓXICO

O Ministério da Saúde adverte:
Este produto contém substâncias tóxicas que
levam ao adoçamento e à morte.

PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

voitar

HORROR

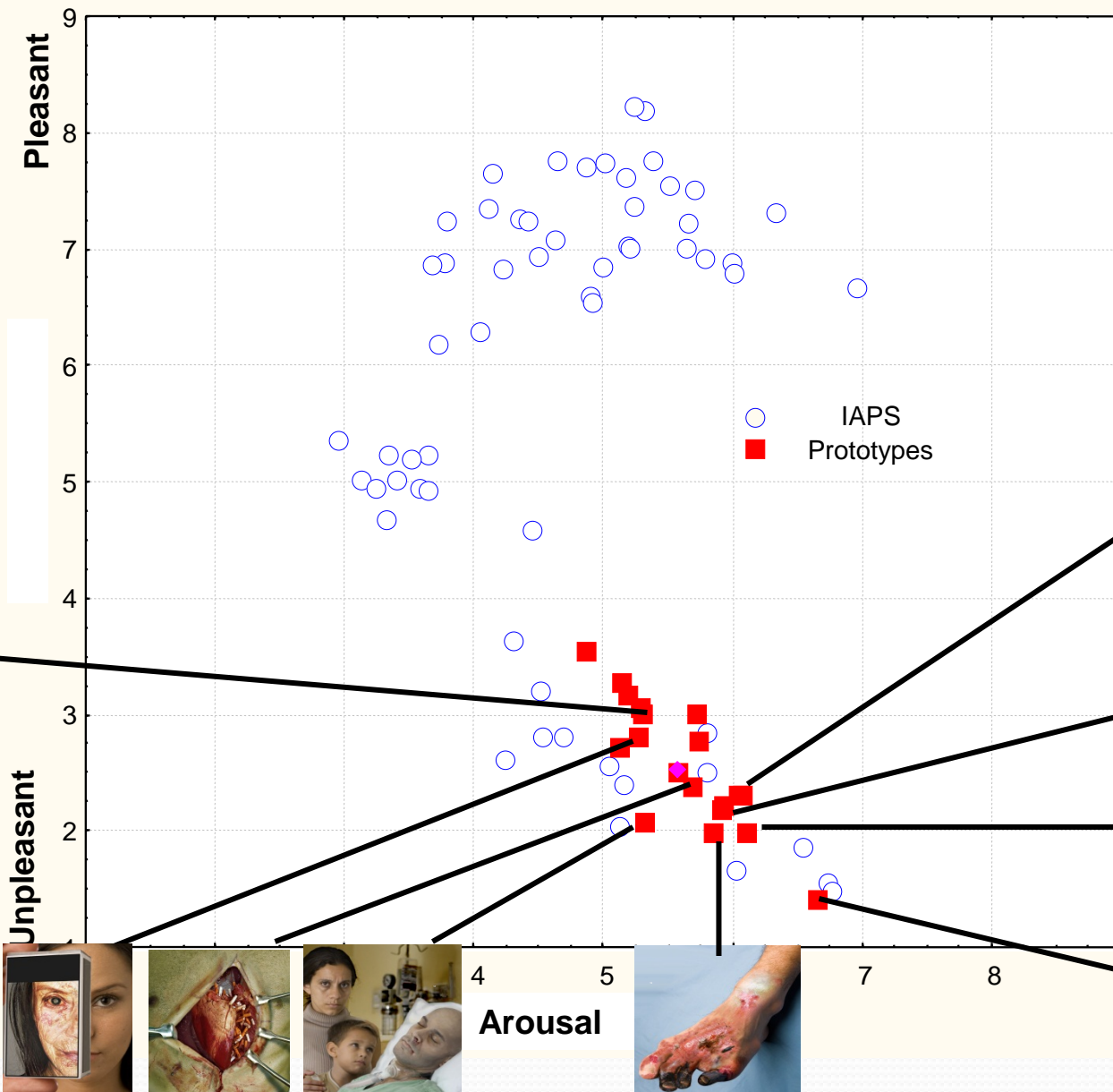
O Ministério da Saúde adverte:
Este produto causa envelhecimento
precoce da pele.

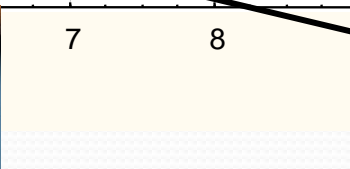
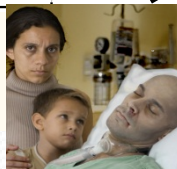
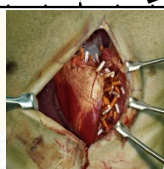
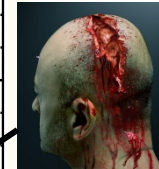
PARE DE FUMAR
DISQUE SAÚDE
0800 61 1997

Brezilya, yürürlükteki 3. uyarı setinden

Tabela Bumerangue Todos - 338.sta
168Homens 170Mulheres

Brezilya:
Yürürlükteki
resimli sağlık
uyarısı setinin
seçimine esas
olan
değerlendirme

Örnek uygulama: Uruguay

2005: 8 adet resimli uyarı, paketin altında % 50, her 2 tarafta

2008: Yeni resimli uyarılar

Haziran 2009: her iki yüzde % 80'e çıktı.
Mart 2010'da başlamak üzere.

Tütün ürünü tanımlamaları

TKÇS

«Tütün ürünlerinin paket ve ambalajlarında ürünle ilgili herhangi yanlış, yanıltıcı veya aldatıcı bir bilgi kullanılmamasını veya ürünün özellikleri, sağlık üzerindeki etkileri, zararları veya emisyonları üzerine o ürünün diğer ürünlerden daha az zararlı olabileceğine ilişkin doğrudan veya dolaylı bir izlenim yaratabilecek hiçbir terim, tanımlayıcı sözcük, marka, simge veya başka bir işaret kullanılmamasını sağlayacak yasal önlemlerin alınması gereklidir.»

ENDÜSTRİ

DESTEK: “Sigara içenlerin tercihleri farklı olduğu için, farklı özelliklere sahip mamuller üretiyoruz. İzin verildiği takdirde, ürünleri birbirinden ayırt etmek için “düşük zifirli”, “hafif”, “çok hafif” gibi tanımlayıcılar kullanıyoruz. Bir ürünün diğerine göre daha az zararlı olduğunu ima edilmesinin yasaklanmasına biz de destek veriyoruz. Ancak tüketicilerin ürünler arasındaki farkı anlamaları için bazı tanımlayıcılara gereksinim vardır. Genel bir yasağı doğru bulmamakla birlikte, “düşük zifirli”, “hafif”, “çok hafif” gibi tanımlayıcıların yasaklanmasına karşı çıkmadık, çıkmayacağız.

KARŞI: “Markaya müdahale eden yasaklamalar (Premium gibi sözcükler), markanın tek varyasyonun kullanılması gibi kısıtlamalara şiddetle karşıyız.”

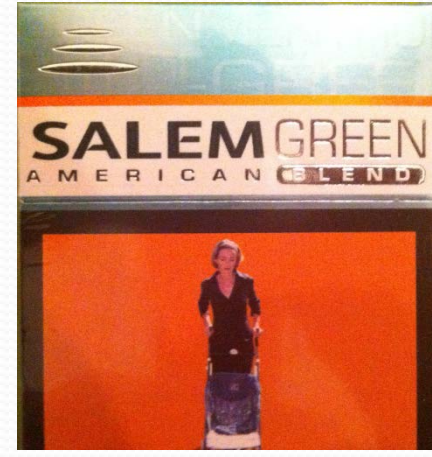
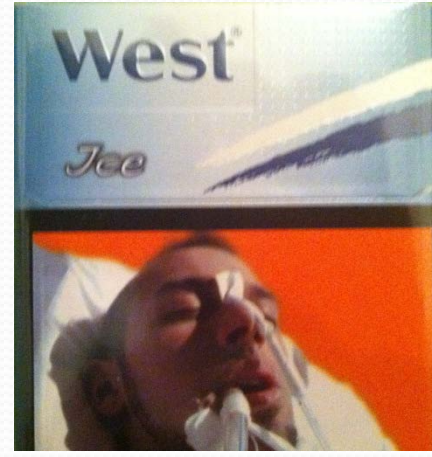
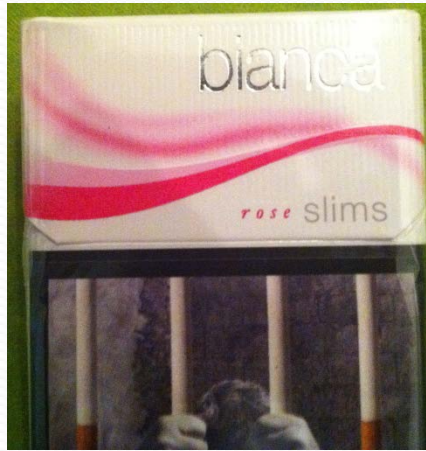
Mevzuatımız ve uygulama sorunlarımız

TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINDAN KORUMAYA YÖNELİK ÜRETİM ŞEKLİNE, ETİKETLENMESİNE VE DENETLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK (06/01/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmi Gazete)

Tütün mamullerinin tanımlamalarındaki kısıtlamalar

MADDE 9- Birim paketin görünebilir dış ambalajı, açma şeridi, iç ambalajı ve alüminyum folyosu ile sigaralar üzerinde; bir tütün mamulünün diğerlerine göre daha az zararlı ve/veya daha üstün olduğunu ima eden veya tüketimini özendiren ya da teşvik eden her türlü metin, isim, marka, çeşit adı, mecaz, figür, işaret ve diğer unsurlar ile tüketiciyi aldatıcı nitelikteki tanımlama, marka, çeşit adı, renk, figür veya işaretler kullanılamaz.

«Daha az zararlı» , «daha üstün» , «tüketimi özendiren» tanımlamalar yasak. Ancak bu yasağa uymayan paket ve etiketleme sıklıkla piyasaya arz uygunluk belgesi alabiliyor. Bu yasak nedeniyle piyasaya arz uygunluk belgesi verilmeyen başvuruların sayıları ve nitelikleri hakkında bilgi yok.

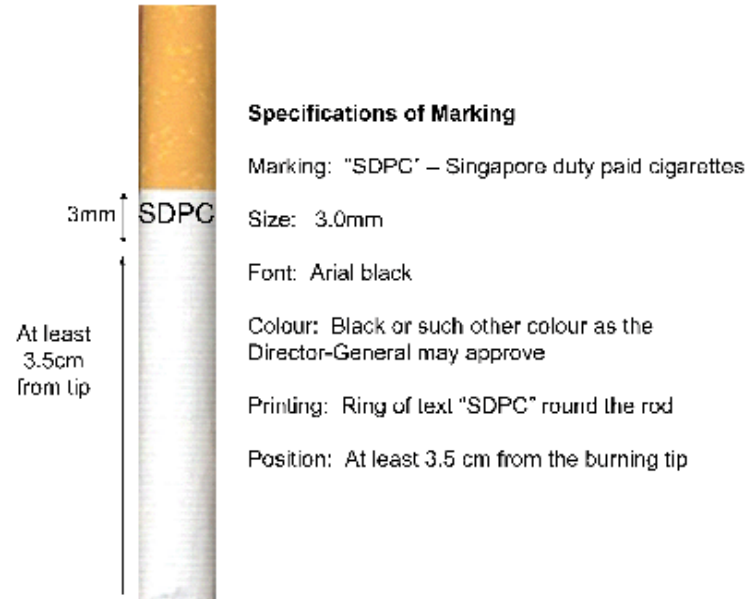
Çubuk sigarada yanıtıcı nitelikte kalibrasyon, uzunluk ve tanımlayıcılar

Örnek uygulamalar:

Kanada tasarısı

Singapur düzenlemesi, 2009

Piyasaya arz uygunluk belgeli bazı sigara markalarında renk ve sayısal kodlama şeklinde ürün tanımlamaları ve paket çeşitleri örnekleri

Marka Adı	Ayırt Edici İbare	Mamulat Çeşidini Tanımlayan Diğer Ögeler
VICEROY	BEIGE	(KS RC BOX)
VICEROY	BEIGE SL	(RC BOX)
VICEROY	BLUE	(KS BOX)
VICEROY	GREY	(KS BOX)
VICEROY	GREY KS	(KS RC BOX)
VICEROY	NAVY	(KS RC BOX)
VICEROY	NAVY BLUE	(KS SP)
VICEROY	NAVY BLUE SL	(SP)
VICEROY	NAVY SL	(BOX)
VICEROY	RED	(KS BOX)
VICEROY	RED KS	(KS RC BOX)
VICEROY	RED RC	(RC BOX)
VICEROY	RED SC	(KS SP)
VICEROY	RED SL	(BOX)
VICEROY	RED SL SC	(SP)
VICEROY	WHITE KS	(KS RC BOX)

Marka Adı	Ayırt Edici İbare	Mamulat Çeşidini Tanımlayan Diğer Ögeler
PARLIAMENT	NIGHT BLUE	(KS RC BOX)
PARLIAMENT	NIGHT BLUE LONG PACK	(SP)
PARLIAMENT	Aqua Blue	(KS RC BOX)
PARLIAMENT	Aqua Blue Slims	(RC BOX)
PARLIAMENT	RESERVE	(KS RC BOX)
PARLIAMENT	One	(KS RC BOX)
PARLIAMENT	Slims	(RC BOX)

Kaynak: TAPDK
web sitesi (13
Haziran 2012)

Marka Adı	Ayrırt Edici İbare	Mamulat Çeşidini Tanımlayan Diğer Öğeler
Winston	BLUE	(RC KS CPB)
Winston	BLUE 100 MM	(RC CPB)
Winston	CODE	(RC KS CPB)
Winston	CODE 100 MM	(RC CPB)
Winston	CODE AQUA	(RC KS CPB)
Winston	GRAY	(RC KS CPB)
Winston	GRAY KISA	(RC KS CPB)
Winston	ONE	(RC KS CPB)
Winston	RED	(KS SP)
Winston	RED 100 MM	(RC CPB)
Winston	RED CPB	(RC KS)
Winston	SLIMS BLUE	(BOX)
Winston	SLIMS GRAY	(BOX)
Winston	TACT RED	(83 CPB)
Winston	TACT BLUE	(83 CPB)

Marka Adı	Ayrırt Edici İbare	Mamulat Çeşidini Tanımlayan Diğer Öğeler
West	BLACK	(KS RC BOX)
West	BLACK SLIMS	(BOX)
West	BLUE	(RC BOX)
West	BLUE SL	(RC BOX)
West	GREY	(RC BOX)
West	GREY SL	(RC BOX)
West	GREY SLIMS	(BOX)
West	ICE	(RC BOX)
West	ONE	(RC BOX)
West	RED	(KS BOX)

Tütün mamulü ruhsatlandırma ve yasaklama düzenlemelerimiz

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

n) **Tütün mamulü:** Tütün yaprağının ve/veya tütün bitkisi parçalarının tamamen veya kısmen hammadde olarak kullanılması ile üretilen, tüttürme, burna çekme, emme ya da çiğneme amaçlı tüm ürünleri,

d) **Diğer tütün mamulleri:** Puro, sigarillo, nargilelik tütün mamulü, sarmalık kıyılmış tütün, enfiye, çiğneme tütünü ve pipo tütünü gibi sigara dışındaki tütün mamullerini,

Piyasaya arz

MADDE 10- ... Ağızdan kullanım için tütünün piyasaya arzı yasaktır.

Piyasaya arz uygunluk belgeli tütün mamullerinin sayısındaki artış

	Kategori	Firma	Nisan 2011		Kasım 2011		Haziran 2012		Nis 2011-Haz 2012 artış oranı
			Mamul çeşidi	TOPLAM	Mamul çeşidi	TOPLAM	Mamul çeşidi	TOPLAM	
Yerli üretim	Sigara	BAT	49	194	60	222	63	260	34,02%
		Boğaziçi	2		2		2		
		European	33		38		38		
		KT&G	6		10		13		
		Imperial	33		34		44		
		JTI	39		43		56		
		PHILSA	32		35		44		
	Sigarillo ve puro	TEKA	32	32	44	44	52	52	62,50%
	Nargilelik tütün mamulü	SELAR		147		148	53	202	37,41%
		İMEKS	40		41		41		
Symirna		60	60		60				
Şerbetli		46	46		46				
Tabac Turc		1	1		2				
Pipoluk tütün mamulü	Tabac Turc	1	1	2	2	2	2	100,00%	
Sarmalık kıyılmış tütün mamulü	Aklale		1	2	7	6	12	1100,00%	
	European			4		5			
	TEKA	1		1		1			
İthalat	Sigarillo ve puro 2010	Avangart	4	62	4	62	4	62	7,14%
		Birleşik	11		11		11		
		Esmark	7		7		7		
		Mert	18		18		18		
		Swedish Match	22		22		22		
	Sigarillo ve puro 2011	Avangart	2	22	7	27	4	24	
		Cipro	20		20		20		
	Sigarillo ve puro 2012	Ali Kemal Türk					4	4	
TOPLAM			459		512		618	34,64%	

Kaynak: TAPDK web sitesi verileri

Piyasaya arz uygunluk belgeli tütün mamullerinin sayısındaki artış

Nisan 2011 – Haziran 2012 arasındaki 14 aylık dönemde kategoriler genelinde **% 35 artış** var.

Nisan 2011 – Haziran 2012 döneminde her ay ortalama **11.4 yeni tütün mamulü** çeşidine piyasaya arz uygunluk belgesi verilmiş. Bunlardan 4.7'si sigara mamulleri.

Sigarillolarda ve sarmalık kıyılmış tütün mamullerinde aşırı bir artış söz konusu.

Filtresinde mentol kapsüllü sigaralar sorunu

Önce Japonya (2007) ve ABD’de (2008) denendi, ardından Avrupa ülkelerinde ve Türkiye’de lanse edildi. Günümüzde 40’dan fazla ülkede piyasada satılıyor.

Filtrenin içinde mentol aroma solüsyonlu bir kapsül: Küresel, 3.5-4 mm çaplı, mavi veya yeşil renkli. Dış kabuğu jelatin veya benzer bir malzemedir. İçindeki sıvı, medium chain trigliseritler içerebiliyor. İçici bunu istediği zaman parmağı ile ezip patlatabiliyor ve aromatik sıvı kapsülden dışarı yayılıyor, ana akım sigara dumanına karışıyor, anında bir tazelik hissi veriyor ve mentol daha hızlı ve doğrudan alınıyor.

Hem mentol katkılı sigaralarda hem de mentolsüz sigaralarda kullanılabilir.

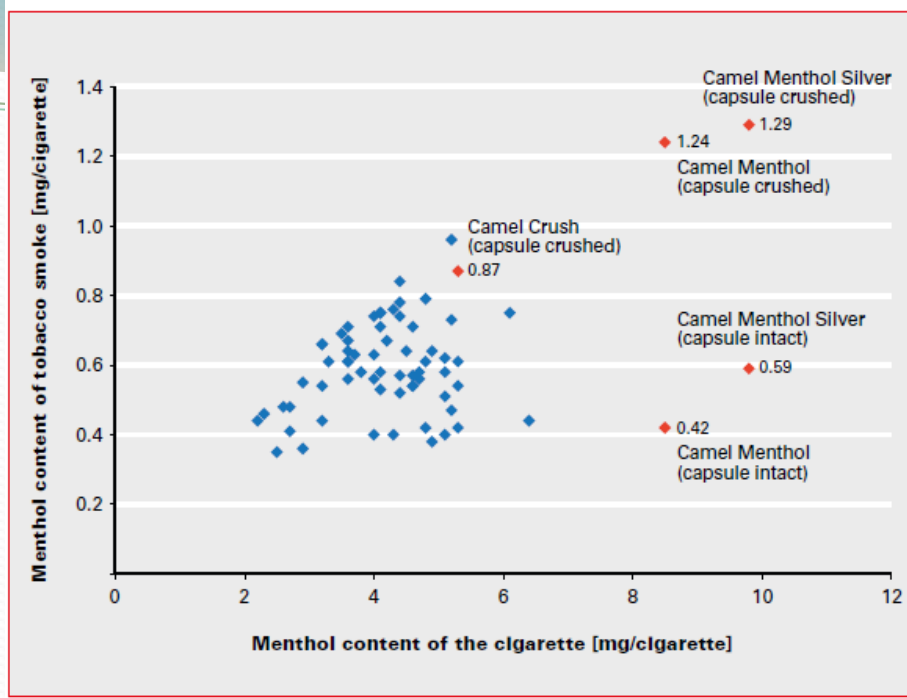

Fig. 2.5
Menthol content of tobacco smoke as a function of the menthol content of the cigarette in different brand types and in menthol capsule cigarettes of "Camel" (Data: Altria Client Services 2010²).
Illustration: German Cancer Research Center, Unit Cancer Prevention

Fotolar: Alman Kanser Araştırmaları Merkezi, Kanserle M¼cadele Birimi

Cazibeyi artırıcı. Özellikle gençler rağbet ediyor.

Kaps¼ll¼ sigaraların tanıtımı: Renkli, dinamik ve yaratıcı imgeler ve mesajlarla.

Kaps¼ll¼ sigaralardaki mentol miktarı hakkında yayınlanmış araştırma neredeyse hiğ yok. Bir tek end¼stri araştırması var. Kaps¼ll¼ sigaraların ¼ok daha fazla mentol salgıladığını gösteriyor.

T¼t¼n end¼strisinin bu teknoloji i¼in aldığı patentler gösteriyor ki, mentol bu kaps¼llerin doldurulabileceği aromalardan sadece bir tanesi.

Satış noktasında teşhir

TKÇS

«Tütün ürünlerinin satış noktalarında teşhiri kendi içerisinde reklam ve promosyondur.»

«Tütün ürünlerinin satış noktalarının herhangi bir promosyon unsuru barındırmamasını sağlamak için, Taraflar tütün ürünlerinin sabit perakende birimleri ve sokak satıcılar da dâhil satış noktalarında her türlü teşhirini ve görünürlüğünü tümüyle yasaklamalıdır.»

ENDÜSTRİ

KARŞI: «Tütün ürünlerinin perakende teşhir yasağına karşıyız. Ticareti engelliyor. Yasak uygulayan ülkelerde gençlerin başlama oranlarının düştüğüne dair hiçbir kanıt yok. 18 yaşın altındakilere satış yasağı doğru uygulansın, yeter. Teşhir yasağı etkisiz ve gereksizdir.»

«Birçok ülkede sigara şirketlerinin birbiriyle rekabet edecekleri tek alan ürün teşhiri kalmıştır. Bu da kalkarsa, yeni ürünleri ve marka türlerini lanse etmek olanaksız olur. Tek rekabet alanı olarak fiyat indirimi kalır.»

Satış noktasında tütün ürünü teşhiri ile ilgili araştırma bulguları

- Birçok tüketim malı için kullanılan son derece sofistike bir perakende pazarlama yöntemi. Amaç: Alışveriş yapanın önceden planlanmış veya planlanmamış satın alma davranışlarını etkilemek.
- Çeşitli araştırmalarda, satış noktasında teşhirinin
 - gençlere tütün tüketimi konusunda olumlu mesaj verdiği,
 - tütün ürünlerinin ve markalarının olumlu imaj kazanmasına yardımcı olduğu,
 - gençlerin tütünü deneme ve başlamalarında rol oynadığı,
 - satın almayı özendirdiği ve kullanıcıların bırakmalarını zorlaştırdığı gösterilmiştir.
- Tütün RPS yasaklarının devreye girmesiyle, tütün ürünleri için perakende mecrasında teşhir ve reklam çok daha abartılı bir önem kazandı. Satış noktalarının düzenlenmesi için büyük yatırımlar yapıldı.

Mevzuatımız

4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun

Madde 3 (13) Tütün ürünleri, onsekiz yaşını doldurmamış kişilerin doğrudan ulaşacağı ve işletme dışından görülecek şekilde satışa arz edilemez. Tütün ürünleri satış belgesi olmaksızın ve satış belgesinde belirtilen yerin dışında satışa sunulamaz.

Yaptırım maddesi: mülga (2008)

4733 sayılı Tütün Ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun

Madde 8 (I) Tütün mamulleri veya alkollü içkileri satış yerlerindeki raf veya standlara, her türlü teşhir ünitesine, reklam ve tanıtımına ilişkin mevzuata ve Kurum düzenlemelerine aykırılık oluşturacak veya herhangi bir firmaya üstünlük sağlayacak şekilde yerleştirenlere otuzbin Yeni Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Perakende satış yerlerinde tütün mamullerinin bulundurulma şekli

Madde 17 Tütün mamulleri; işyerinin dışarıdan görünmeyen ayrı bir bölümünde, onsekiz yaşını doldurmamış kişilerin doğrudan ulaşamaması için tedbir alınmak suretiyle, çalışanların gözetim ve denetimi altında bulundurulur ve satışı yapılabilir. Ancak bu nevi işyerlerinde, belirtilen nitelikleri haiz ayrı bir satış bölümünün oluşturulmasının işyerinin fiziki koşulları sebebiyle mümkün olmaması durumunda, onsekiz yaşını doldurmamış kişilerin doğrudan ulaşamayacağı satış ünitelerinde satışa sunulur....

Fiyat bildirimleri

Madde 18 Fiyat bildirimlerinin rafta sergilenen ürünlerin altına gelecek şekilde veya yazılı liste halinde verilmesi düzenlenmiştir.

Yaptırımlar

Madde 26 (7) 17 nci, 18 inci, 21 inci, 22 nci ve 23 üncü maddelerde düzenlenen hususlara aykırılığın tespiti ve söz konusu aykırılığın ilk kez işlenmiş olması halinde; satıcılar yazılı olarak uyarılır ve aykırılığın giderilmesi için onbeş gün süre verilir. Bu süre sonunda aykırılığın giderilmediğinin anlaşılması halinde, diğer idari yaptırımlar uygulanır.

Uygulama sorunlarımız

- Ulusal düzenleme TKÇS Uygulama Rehberinde önerilen düzenlemeyi karşılamıyor.
- Satış noktası teşhir denetim faaliyetlerinin Sağlık Bakanlığı tarafından çalışmaları koordine edilen İl Tütün Kontrol Kurullarına bağlı olarak çalışan tütün kontrolü ekipleri tarafından yürütülmesi ve tespit edilen ihlaller hakkında TAPDK tarafında işlem yapılması bekleniyor.
- Ancak denetim ekiplerine satış noktalarında yapılacak teşhir ve fiyat bildirim izleme ve denetiminin Yönetmelik hükümlerine göre nasıl yapılacağı hakkında standart eğitim ve uygulama rehberi bulunmuyor.
- Bugüne kadar Yönetmelik'in 25. Maddesindeki denetim yetki devri ile ilgili gelişme sağlanamadı.
- Raporlanan ihlaller hakkında TAPDK'nın ne gibi işlemler yaptığı hakkında bilgi eksikliği.
- Yönetmelik'te belirlenen çeşitli teşhir ve fiyat bildirim hususları 2012 yılı başında 8 ilden katılan TTD Şube temsilcileri tarafından gözlem konusu yapılmıştır. Çalışmanın önemli bulguları arasında, gözlemlenen işletmelerin % 44'ünde tütün ürünlerinin dışarıdan görüldüğü, % 27'sinde ürünlerin birden çok noktada sergilendiği bulunmaktadır.

Perakende Tütün Mamulü Satış Belgeleri - Mevzuatımız

4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun

Madde 3 (7) Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde tütün ürünlerinin satışı yapılamaz.

Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Perakende satış faaliyetine ilişkin esaslar

Madde 8 (b) 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı Kanun ile 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Kanunda satış yapılamayacağı belirtilen yerler hariç olmak üzere, işyeri açma ve çalışma ruhsatında belirtilen faaliyet konusu; bakkal, market, süpermarket, hipermarket, kuruyemişçi, büfe olanlar ile münhasıran tütün mamulü ve/veya alkollü içki satışı yapan kişiler, perakende satış belgesi talebinde bulunabilirler.

Belgelendirme ve süre uzatım durumlarının saptanması

- 8 Şubat 2011 tarihinde (Yönetmelik'in 12'inci Maddesinin yürürlük tarihi ile Kurul kararı ile belirlenen süre uzatım başvurusu son tarihi öncesinde)
- 19 Temmuz 2011 tarihinde (2011 yılı yeni başvurularının ve süre uzatımı başvurularının değerlendirme süresinin ertesinde)
- 7 Mayıs 2012 tarihinde (02 Ocak - 30 Mart 2012 tarihleri arasındaki 3 aylık sürede yapılan 2012 yılı süre uzatım işlemlerinin ardından)

seçilen il ve ilçeler bazında TAPDK'nın web sitesinden online satıcı sorgulaması yapılmış, belgeli satıcı listeleri indirilmiş ve listelerin karşılaştırılması yöntemiyle inceleme yapılmıştır.

7 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla belgeli faal perakende tütün mamulü satıcıları arasında Yönetmelik'in 8(b) Maddesine uymayan satıcı sınıfları halen bulunmaktadır. Söz konusu aykırı satıcı sınıfları arasında ıçkili lokantalar, bar-gece kulüpleri, akaryakıt istasyonlarının içindeki perakende satış noktaları ve alkollü içki satış noktaları, şarküteriler, özel ve kamu kurumlarına ait kantinler, kamu kurumlarına ait sosyal tesisler, derneklere ait lokaller, askeri kantin ve gazinolar ile yüksek sayılarda satıcı sınıfı belli olmayan işletmeler bulunmaktadır.

**İstanbul ilinde perakende tütün mamulü satış belgeleri:
Yönetmelik'in 8(b) Maddesinde anılan kategorilere
uymayan ancak geçerli tütün mamulü perakende satış
belgesi sahibi olan faal işyerleri karşılaştırması (8 Şubat – 19
Temmuz 2011 ve 7 Mayıs 2012)**

Aykırı satıcı sınıfları				Değişim oranı	
	08.02.2011	19.07.2011	07.05.2012	Şubat- Temmuz 2011	Temmuz 2011-Mayıs 2012
İçkili Lokanta	596	479	301	-19,6%	-37,2%
Akary-Otog İst. İçi Per. Sat. Noktası	341	347	347	1,8%	0,0%
Akary-Otog İst. İçi Alkollü İçi Sat. Noktası	4	2	2	-50,0%	0,0%
Bilinmeyen	159	139	114	-12,6%	-18,0%
Şarküteri	162	127	97	-21,6%	-23,6%
Bar - Gece Kulübü	75	59	32	-21,3%	-45,8%
Otel	49	44	35	-10,2%	-20,5%
Askeri Kantin	17	22	23	29,4%	4,5%
Kantin	21	21	20	0,0%	-4,8%
Kamu Kurumu (Sosyal Tesis)	10	11	12	10,0%	9,1%
Orduevi - Askeri Gazino	7	8	6	14,3%	-25,0%
Dernek Lokali	4	4	4	0,0%	0,0%
Satış Kooperatifi	4	2	1	-50,0%	-50,0%
Toplam	1.449	1.265	994	-12,7%	-21,4%
Toplam belgeli faal satıcılar	10.808	9.957	9.619	-7,9%	-3,4%
Aykırı satıcıların oranı (%)	13,41	12,70	10,33		

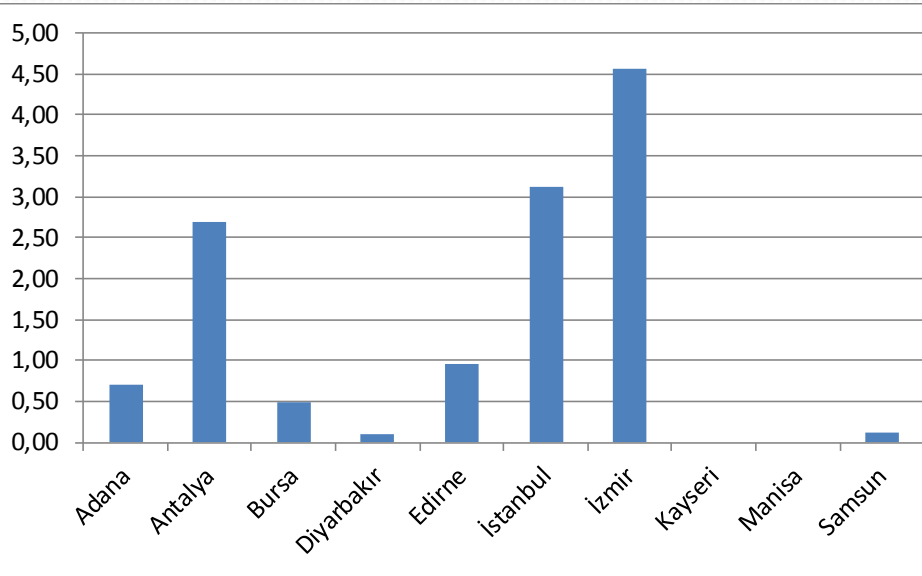
7 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla, İstanbul'da perakende tütün mamulü satış belgesi sahibi olan aykırı satıcı sınıflarındaki işletmelerin sayısı halen 1000'e yakındır ve bunlar toplam belgeli faal satıcıların % 10,33'ünü oluşturmaktadırlar. Toplamda ve aykırı belgelendirmede düşüş söz konusu.

İstanbul'da aykırı satıcı sınıfları arasında içkili lokantalar 2011 yılında birinci sıradayken, 7 Mayıs 2012'de ikinci sıraya düşmüşlerdir. En yüksek düşüş oranı bar-gece kulübü ve içkili lokanta kategorilerinde gözükmemektedir. 7 Mayıs 2012 itibarıyla satıcı sınıfı bilinmeyen 114 işletme halen perakende satış belgesi sahibidir.

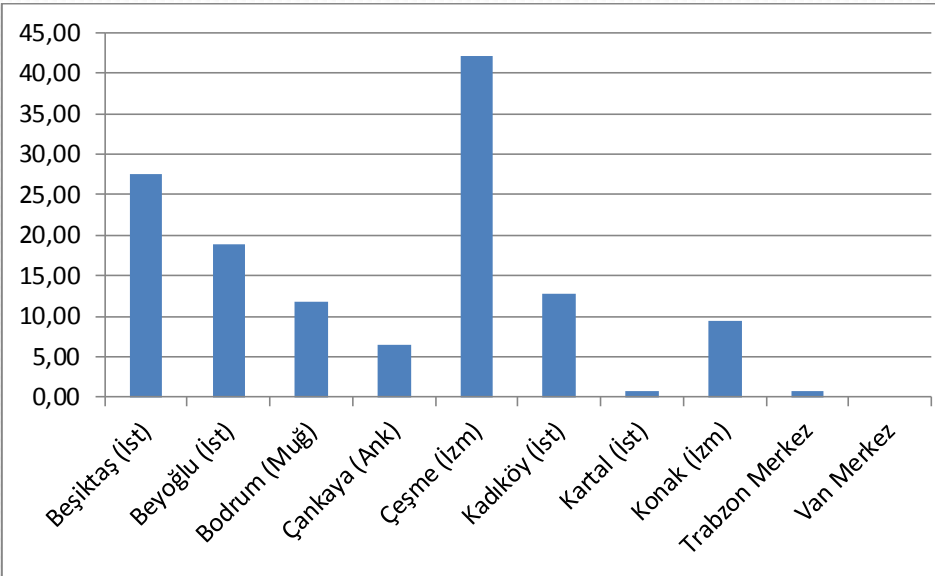
Aykırı satıcılar arasında artış gösteren tek satıcı sınıfı kamu kurumu (sosyal tesis) kategorisidir. Bu kategoride ceza infaz kurumları ile polis ve orduya ait kurumlar bulunmaktadır.

Tütün Mamulü Perakende Satış Belgeli faal içkili lokantalar (7 Mayıs 2012)

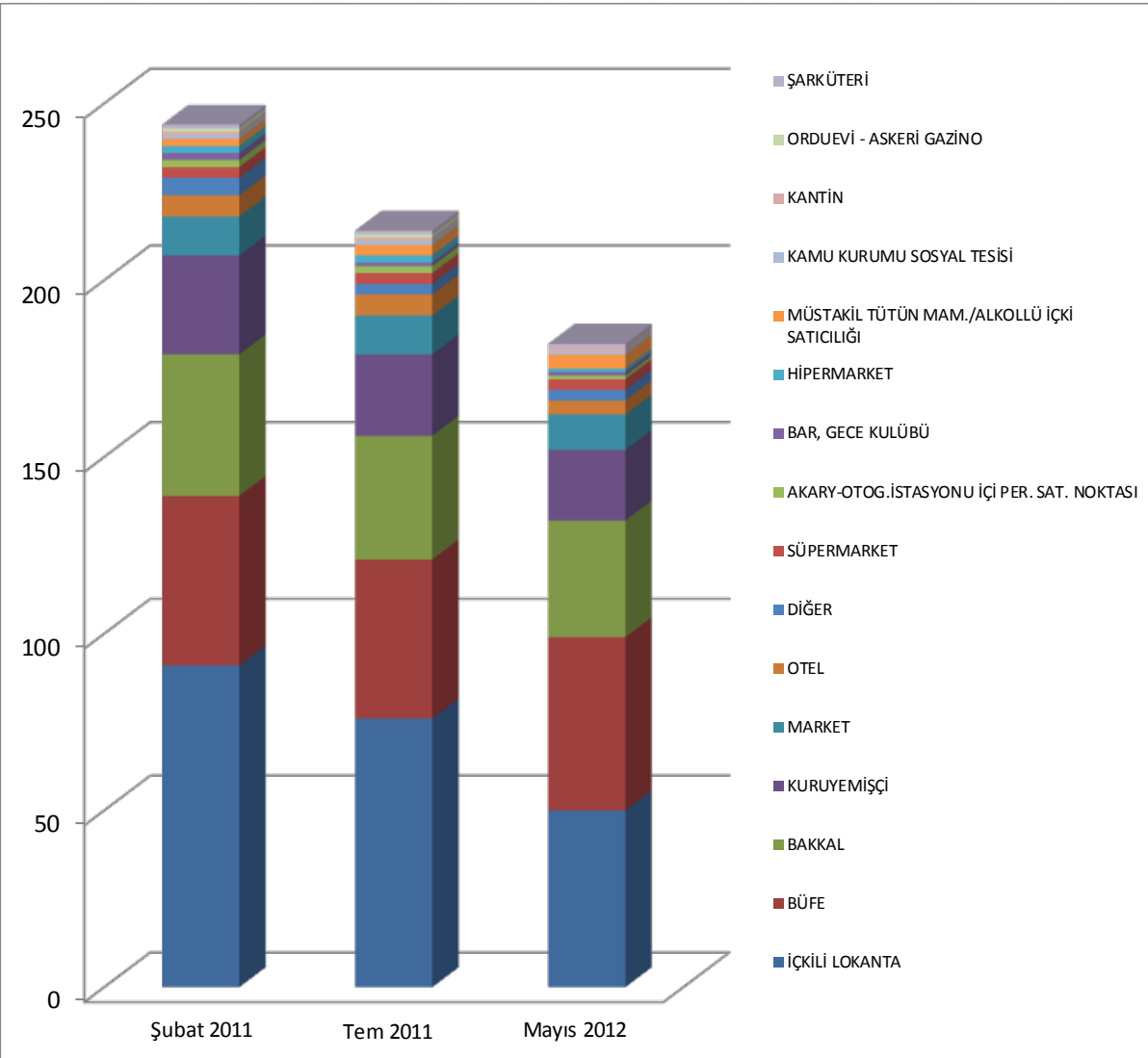
Seçili illerde belgeli faal içkili lokantaların toplam içindeki oranı (%)

Seçili ilçelerde belgeli faal içkili lokantaların toplam içindeki oranı (%)

İstanbul Beşiktaş İlçesi'nde perakende tütün mamulü satış belgesi sahibi işletmelerin satıcı sınıfları

Beşiktaş ilçesinde sayıları 91'den 76'ya ve sonra 50'ye düşen içkili lokantalar hala belgeli faal satıcı sınıfları arasında birinci sırada yer almaktadır. 7 Mayıs 2012 itibariyle içkili lokantalar Beşiktaş ilçesinde perakende tütün mamulü satış belgelerinin % 27.5'ini ellerinde bulundurmaktadırlar.

Tütün mamulü girdilerinin düzenlenmesi

Tütün Mamullerinin Zararlarından Korumaya Yönelik Üretim Şekline, Etiketlenmesine Ve Denetlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, RG 25692, 06.01.2005

Tütün Mamullerinin Üretim ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, RG 27749, 04.11.2010

GİRDİ:

«Tütün mamullerinin üretiminde kullanılan tütün yaprağı ve doğal ya da işlenmemiş haldeki tütün bitkisi parçaları hariç olmak üzere bir tütün mamulünün üretiminde veya hazırlanmasında kullanılan maddeler ile bitmiş üründe değişmiş şekilde de olsa yer alan kağıt, filtre, mürekkep ve yapıştırıcılar dahil her tür madde veya öge»

Tütün mamulü girdileri

- 600'den fazla bilinen tütün katkı maddesi var.
- Günümüzde ürünün toplam ağırlığının % 10'u ile 25'ini oluşturuyorlar.
- Tütün işleme sırasında ve tütün ürünü üretimi sırasında ekleniyor.
- 2 grup: Tütüne eklenen girdiler + tütün dışı malzemelerde kullanılan girdiler (sigara kağıtları, yan dikiş tutkalları, monogram mürekkepleri, ağız kağıtları ve ağız kağıdı mürekkebi, filtrasyon malzemeleri, filtre tutkalları, filtre kağıtları)
- Türler: Aroma maddeleri, ilaç maddeleri, şekerler, nemlendiriciler, renklendirici maddeler, koruyucular, yapışkanlar, birleştiriciler, yoğunlaştırıcılar.
- **Temel amaç: tütün dumanının tadını yumuşatmak, içimi kolaylaştırmak.**
- Diğer amaçlar: Tadı standardize etmek, nemlendirme sağlamak, yanma özelliklerini belirlemek, çevresel tütün dumanını kamufle edilmesi, hastalık ve semptomlarının maskelenmesi (örneğin anestetik ve bronş açısı özelliği olan maddeler), nikotin deliverisinin regüle edilmesi.

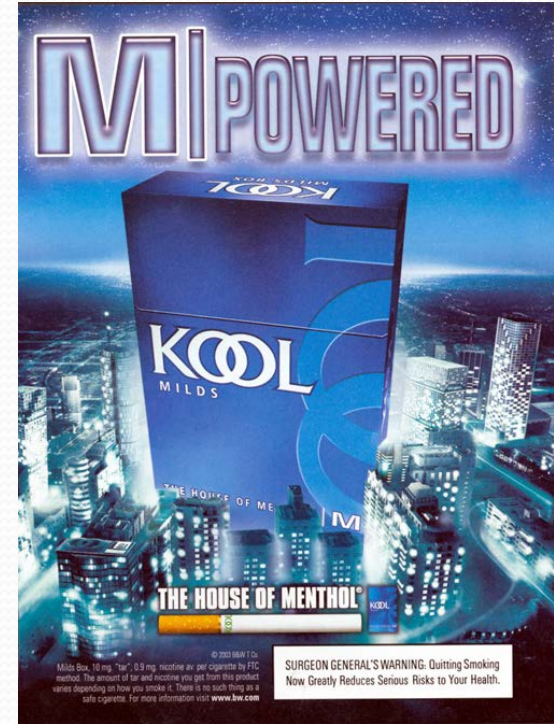
TKÇS – 9-10 Kısmi Rehber

COP4'te 9 ve 10'uncu Maddelere ilişkin hazırlanan uygulama rehberi taslağının kısmen kabul edildi.
Ürün girdileri regülasyonun 1/3'i geçti, gerisi sonraya bırakıldı.

	Ürün girdisi	Tavsiye
SINIRLI KABUL	Tat iyileştiren (increased palatability) (glikoz, pekmez, bal, sorbitol gibi şekerler ve tatlandırıcılar, benzaldehit, maltol, mentol ve vanilya gibi tütün dumanının sertliğini maskeleyen aroma maddeleri, tadı iyileştiren karanfil, zencefil ve nane gibi baharatlar, otlar)	Taraflar tat iyileştiren girdilerin kullanımını kısıtlamak veya yasaklamak şeklinde regüle etmek zorunda. Tütün ürünü imalatı için vazgeçilmez olan ve cazibe bağlantısı olmayan katkı maddeleri ulusal hukuk doğrultusunda regüle edilir.
	Renklendiriciler	Taraflar renklendirici girdilerin kullanımını kısıtlamak veya yasaklamak şeklinde regüle etmek zorunda.
	Sağlık faydası ima eden (vitaminler, meyva ve sebzeler, amino asitler, omega-3 ve omega-6 gibi asli yağlı asitler)	Taraflar sağlık faydası ima eden girdilerin kullanımını yasaklamak şeklinde regüle etmek zorunda.
	Enerji ve canlılık ile ilişkilendirilen (kafein, guarana, taurin ve glukuronolakton gibi popüler enerji içeceği maddeleri)	Taraflar enerji ve canlılıkla ilişkilendirilen girdilerin kullanımını yasaklamak şeklinde regüle etmek zorunda.
Endüstri hattı	Bağımlılığı artırıcı özellik	?
RED	Toksik/kanser yapıcılığı arttırıcı özellik	?

ENDÜSTRİ

- «Epidemiyolojik çalışmalar ve kapsamlı toksikoloji testlerimiz kullandığımız girdilerin tütün dumanının toksikliğini ve bağımlılık yapıcı özelliğini artırmadığını göstermektedir. DSÖ ve diğer halk sağlığı uzmanlarının da ifade ettikleri gibi, katkı maddeleri olan sigaraların katkı maddeleri olmayan sigaralara göre daha toksik veya bağımlılık yapıcı olduğunu gösterecek bilim bugün için bulunmamaktadır.»
- «Tütün ürünlerinin tadını ve çekiciliğini azaltmak veya tamamen ortadan kaldırmak üzere girdilerin yasaklanmasına şiddetle karşı çıkıyoruz. Düzenlemeler, üreticileri müşterilerin tadını beğenmedikleri, çekici bulmadıkları ürünleri pazarlamaya zorlamamalıdır. Girdi düzenlemesinde “tadını kötüleştirmek” yaklaşımı hatalıdır, zira girdi yasağının tüketimi azalttığına dair kanıt bulunmamaktadır.»
- «Bugün Çin, İngiltere, Güney Afrika, Kanada ve Avustralya gibi ülkelerde aroma girdisi kullanılmayan sigaralar (Virginia tipi) yaygındır. Ama, ABD, Almanya, Fransa, İtalya, Rusya, Brezilya, Meksika, Japonya gibi ülkelerde ise aroma girdilerinin kullanıldığı sigara tipleri yaygındır. DSÖ’ne göre, ikinci grup ülkelerde sigaralar “fazla çekici” olduğu için girdi yasağı uygulandığı takdirde, bu ülkelerdeki insanlar cezalandırılacaktır.»

ECONOMY Er-Sectors

WHO decision will kill tobacco farming in eastern Turkey

MUŞ - Hürriyet Daily News | 10/10/2010 12:00:00 AM | NURDAN BOZKURT

Tobacco farmers in the eastern province of Muş are hoping more American companies will buy their harvests.

As Turkish tobacco cultivators are threatened with a World Health Organization initiative to stop production of blended tobacco cigarettes, farmers in the eastern province of Muş are hoping more American companies will buy their harvests.

Sibel Devrim, an authority from the East Anatolia Development Agency, or DAKA's, Muş branch, said some 30 percent of the village made its living off tobacco farming, adding that the quota practice which was abolished after the privatization Turkey's former alcohol and tobacco monopoly caused the harvests to remain unsold.

"After privatization, not only was the quota abolished, but also the private companies started to purchase harvests from farmers with cash. Now there are three private companies buying from our farmers and two of them are American. We hope more private companies will come to our city to buy tobacco."

On the other hand, the chairman of a local tobacco cultivators' federation, Şehmus Solgun, said these companies adopted a contract-based purchase method, which only allowed the farmers on contract with these companies to be able to sell their yield, thus badly affecting employment. "But we have no other choice," he said.

Solgun complained that tobacco producers were left alone for too long, and "although Muş was capable of cultivating high quality tobacco equal to a second-quality Virginia tobacco, we are importing 80,000 tons of tobacco every year."

He said that following privatization, although the Tobacco High Council could supervise tobacco purchasing companies it could not regulate prices. "It is true that we cannot get the price we want. Ideally, tobacco should be 10 lira per kilo. But we sell it at 3 or 5 liras per kilo and America turns it into Marlboro and sells it back to us at 350 liras per kilo."

Solgun also said cultivators were not supported properly and although they had no alternative to tobacco cultivation, it was impeded by the state.

"In Muş, the land is under snow for six months. And when there is no more tobacco cultivation the already high unemployment rate will rocket."

Solgun said the 78 percent tax on the good prevented tobacco cultivation, adding they could not sell their harvest under the current circumstances.

WHO decision will kill tobacco farming in Turkey

Posted on October 11, 2010 | Leave a comment

As Turkish tobacco cultivators are threatened with a World Health Organization initiative to stop production of blended tobacco cigarettes, farmers in the eastern

province of Muş are hoping more American companies will buy their harvests.

Sibel Devrim, an authority

from the East Anatolia Development Agency, or DAKA's, Muş branch, said some 30 percent of the village made its living off tobacco farming, adding that the quota practice which was abolished after the privatization Turkey's former alcohol and tobacco monopoly caused the harvests to remain unsold.

"After privatization, not only was the quota abolished, but also the private companies started to purchase harvests from farmers with cash. Now there are three private companies buying from our farmers and two of them are American. We hope more private companies will come to our city to buy tobacco."

On the other hand, the chairman of a local tobacco cultivators' federation, Şehmus Solgun, said these companies adopted a contract-based purchase method, which only allowed the farmers on contract with these companies to be able to sell their yield, thus badly affecting employment. "But we have no other choice," he said.

Solgun complained that tobacco producers were left alone for too long, and "although Muş was capable of cultivating high quality tobacco equal to a second-quality Virginia tobacco, we are importing 80,000 tons of tobacco every year."

He said that following privatization, although the Tobacco High Council could

GİRDİ BİLDİRİM VE TOKSİKOLOJİK VERİ TABLolarında yer alan verilerin Değerlendirilmesine İlişkin Kurul Kararı

Karar No : 6896

Karar Tarihi : 4/5/2012

- İzin verilmeyen girdiler arasında besin değeri olan maddeler (vitaminler, mineraller, amino asitler gibi), stimulant etki yapan maddeler (kafein, guarana, taurin gibi) ve 33 adet spesifik psikoetik, narkotik nitelikli bitki var.
- Şekerler ve tatlandırıcılar sadece sigaraların uç kağıdı ile sigarillo ve puroların uç kağıdı ve ağızlıklarında yasak.
- Vanilin, etil vanilin ve renklendiricilerde ise sınırlandırmalar var.

(4) Kuruma yıllık olarak ibraz edilen Girdi Bildirim Tabloları her yıl Şubat ayının sonuna kadar derlenerek icmal girdi tablosu hazırlanır, Kurumca yetkilendirilen Bilimsel Komisyona iletilir. Bilimsel Komisyon icmal girdi tablosunu Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi ve ülke mevzuatı kapsamında değerlendirir; bilimsel gelişmeleri de göz önünde bulundurarak hazırladığı raporu Kuruma sunar. Kurum, Ek-1 ve/veya Ek-2'deki listelerin güncellenmesine karar verebilir.

(5) Bilimsel Komisyonca Kuruma sunulan ilk rapordan sonra geçerli olmak üzere, Kuruma yapılan başvurularda, daha önce Bilimsel Komisyon incelemesinden geçmemiş bir girdi kullanılmak istendiğinin tespit edilmesi halinde, Kurumca başvuruya ait Girdi Bildirim ve Toksikolojik Veri Tabloları Bilimsel Komisyona iletilir; Bilimsel Komisyonca hazırlanan değerlendirme raporu da dikkate alınarak başvuru karara bağlanır.

Piyasaya arz

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Karar'ın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentlerindeki gereklilikleri taşımayan tütün mamulleri, işbu Karar'ın yayımı tarihinden itibaren 6 (altı) ay süreyle piyasada bulunabilir.

Bilimsel komisyonun teşkili ile çalışma usul ve esasları

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bilimsel Komisyonun teşkili ile çalışma şekline ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Sorunlar

- Bu düzenlemenin, TKÇS Madde 9 ve 10 Uygulama Rehberi yarım kalmışken ve Türkiye tütün ürünü regülasyonunda bugüne kadar AB müktesebatına uyum gösterdiği halde, AB direktifi tam da bu konuda değişim sürecine girmişken ve bu süreç tıkanmışken yapılmış olması yanlış olmuştur.
- **Tütün ürünlerinde kullanımı «meşrulaşan» girdiler:**
 - doğal ve yapay aroma maddeleri
 - Meyveler, sebzeler ve bunların işlenmesiyle elde edilen ürünler
 - Şeker, molaslar, bal, tatlandırıcılar
 - çeşniler, otlar ve baharatlar
 - Amonyak vs.
 - Nemlendirici, koruyucu, yapıştırıcı, birleştirici, yoğunlaştırıcılar...
- Cazibe arttırıcı özellik, bağımlılık yapıcı özellik, toksisite özelliği açısından tamamen yetersiz bir düzenleme.
- Kısmi Rehber'in «Tütün ürünü imalatı için vazgeçilmez olan ve cazibe bağlantısı olmayan katkı maddeleri ulusal hukuk doğrultusunda regüle edilir.» hükmü uygulanmış.

Tütün ürünü girdilerinin ifşası

TKÇS

«Tütün ürünü üreticilerinin ve ithalatçılarının kamu idaresine içerik ve bırakım bilgilerinin ifşa etmeleri için Taraflar etkili önlemler almalıdırlar. Taraflar ayrıca, tütün ürünlerinin toksik bileşenleri ve bırakımlarını kamuoyuna duyurmak için de etkili önlemler almalıdırlar.»

ENDÜSTRİ

«Üreticilerin tütün ürünlerinde kullandıkları tüm girdileri rapor etmelerini zorunlu kılan düzenlemeleri destekliyoruz. Bunları web sitemizde yayınlıyoruz. Ancak düzenleme kurumları marka bazında girdi formüllerimizi korumalıdırlar. Bu bilginin kamuoyuna ifşası ciddi zararlar doğurur, sahte üretimi artırır. Girdi ifşası formüller açıklanmadan yapılabilir.»

«Tütün ürünlerinde kullanılan girdilerin belirlenmesi için düzenlemeler geliştirilmesi gerektiğine inanıyoruz. OECD, DSÖ, DIN gibi kurumların kabul ettikleri objektif bilimsel standartlara ve toksikoloji testlerine dayalı yöntemler geliştirilmelidir. Girdi belirlemenin temel ilkesi girdilerin toksikliği önemli ölçüde artırıp artırmadığı olmalıdır. Bizim bildiğimiz kadarıyla, katkı maddeli sigaraların dumanının katkı maddesiz sigaranın dumanından daha toksik veya bağımlılık yapıcı olduğunu ölçmekte kullanılabilecek objektif testler yoktur.»

Mevzuatımız

TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINDAN KORUMAYA YÖNELİK ÜRETİM ŞEKLİNE, ETİKETLENMESİNE VE DENETLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

(06/01/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmi Gazete)

Ölçüm metotları

MADDE 6- ...

Kurum, tütün mamulleri üreticilerinden, tütün mamulleri girdilerinin sağlık üzerindeki etkilerini ve bunların bağımlılık yapıcı özelliklerini değerlendirmek üzere her bir marka ve çeşit bazında belirleyeceği diğer testleri yaptırmalarını veya bu testlerin uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından gerçekleştirilmesi veya tasdik edilmesi şartını getirebilir. Gerçekleştirilen test sonuçları Kuruma yıllık olarak sunulur. Tütün mamulünün özellikleri değişmediği durumlarda Kurum test sonuçlarının daha az sıklıkla sunulmasını isteyebilir. Tütün mamulünün özelliklerindeki değişiklikler ise Komisyona iletmek üzere Kurum tarafından Müsteşarlığa bildirilir. Kurum, tüketicinin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla bu maddeye göre sunulan veri ve bilgileri, ticari sır oluşturma özelliklerini de dikkate alarak halkın bilgisine sunar ve her yıl Komisyona iletmek üzere Müsteşarlığa bildirir.

Diğer ürün bilgileri

MADDE 8- Tütün mamulleri üreticileri, marka ve çeşit bazında tütün mamulleri üretiminde kullanılan tüm girdileri ve bunların miktarını gösterir bir listeyi yıllık olarak Kuruma vermek zorundadırlar. İlk bildirim en geç 31/12/2005 tarihine kadar yapılmış olmalıdır. Listeye, bu maddelerin işlev ve kategorisi ile üretime katılma sebeplerini belirten bir beyan ilave edilmelidir. Listede, aynı zamanda bu maddelerin yanmış ya da yanmamış şekillerinin sağlığa etkilerini ve bağımlılık yapıcı özelliklerini gösteren ve üreticinin elinde mevcut olan toksikolojik veriler bulunmalıdır. Liste, tütün mamulünde bulunan her bir girdiye ait olarak azalan ağırlıklar sırasına göre oluşturulmalıdır.

Kurum, tüketicinin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, bu madde uyarınca sağladığı bilgileri, ticari sır oluşturan özelliklerle ürün formülü bilgilerinin korunmasına özen göstererek halkın bilgisine sunar.

Kurum, her bir çeşit tütün mamulünün zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımı da dahil olmak üzere ürün girdi listesinin halk için ulaşılabilir olmasını sağlar.

Kurum, her yıl bu maddeye göre sunulan bütün bilgi ve verileri, Komisyona iletmek üzere Müsteşarlığa bildirir.

Uygulama sorunlarımız:

- 4733 sayılı Yasa gereği Kuruma bağlı akredite laboratuvarlarının tesis edilmesine ve işletilmesine ilişkin şartlar yerine gelmedi.
- Ürünlerin girdi listeleri, toksikoloji verileri yıllık bazda tütün endüstrisinden toplandı mı, nasıl değerlendirildi? 6 yıldır yayınlanmadı.
- Tütün ürünlerinin içinde ne olduğu konusunda resmi açıklama yok.
- AB Direktifinin aynı hükmü taşıyan maddesinin de gereği hiçbir AB ülkesinde yapılmadı (dkfz). Madde 6 hükümleri hiçbir AB ülkesinde uygulanmadı. Toksikolojik verilerin sistematik toplanması ve değerlendirmesi yapılmadı. Tütün katkı maddelerinin nasıl toksikolojik teste tabi olacağı belirlenmedi.
- Tütün ürünlerinin içeriği hakkında tek bilgi sigara şirketlerinin sayfalarında var.

Bırakım bildirimleri

TKÇS

«Taraflar, paket veya ambalaj üzerinde marka adının veya ticari markanın bir parçası olarak kullanılanlar da dahil olmak üzere (katran, nikotin ve karbon monoksit gibi) emisyon rakamlarının gösterilmesini yasaklamalıdır. Sigara makine testlerinden çıkan nikotin ve diğer duman emisyonları, insanların maruz kaldıkları oranlarla ilgili doğru tahminler vermemektedir. Ayrıca, makine testinden çıkan duman miktarı daha az olan sigaraların daha yüksek olan sigaralardan daha az zararlı olduğuna ilişkin hiçbir epidemiyolojik veya bilimsel kanıt bulunmamaktadır. Sigaraların katran ve nikotin içerikleri belirtilerek pazarlanması, o sigaraların daha az zararlı olduğu yönünde yanlış bir inanişaya yol açmıştır.»

ENDÜSTRİ

«Üreticiler zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımlarını zorunlu olarak rapor etmelidirler. ISO test yöntemi kullanılmaya devam etmelidir.»

SACTob inceleme sonucu ve önerisi:

Mevcut ISO/FTC yöntemine göre ölçülen ve paketlerin kenarında tek sayısal basamaklı değerlerle tanıtılan zifir, nikotin ve CO sayısal değerleri yanıltıcıdır ve paket üzerinde bildirilmemelidir.

Mevzuat ve uygulamamız

TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINDAN KORUMAYA YÖNELİK ÜRETİM ŞEKLİNE, ETİKETLENMESİNE VE DENETLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

(06/01/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmi Gazete)

Azami zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımları

MADDE 5- Üretilen, serbest dolaşıma ve piyasaya arz edilen her bir adet sigara için 1/1/2009 tarihinden itibaren azami 10 mg. zifir, 1 mg. nikotin ve 10 mg. karbon monoksit bırakımı olmalıdır.

Etiket bilgileri

MADDE 7- Sigaraların bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki metotlara göre ölçülen zifir, nikotin ve karbon monoksit bırakımları, sigara paketinin bir yan uzun yüzüne Türkçe olarak ve ilgili yüzeyin en az yüzde onunu (% 10 unu) kaplayacak şekilde yazılır

Uygulama sorunlarımız

Mevzuatın değiştirilmesi, ZNCO değer bildirimlerinin kaldırılması, bunların yerine açıklayıcı bildirimlerin konması gerekiyor.

Tüketiciler bu bildirimleri nasıl algılıyor? Araştırmalar: Düşük değerlerin yazılması bir pazarlama aracı olarak kullanılıyor. Tüketiciler bırakmak yerine daha düşük değerleri olan ürünlere yöneliyor. Daha az zararlı olarak anlaşılıyor.

Sigara şirketleri, bırakım bildirim zorunluluğu olmayan ülkelerde de bunları paket üzerine basıyor.

Brezilya'da sigara şirketlerinin nikotin, zifir ve karbon monoksit değeri bildirimleri kaldırıldı. Ancak şirketler daha sonra bu hakkı yeniden elde ettiler.

Örnek uygulama: Tayland

Temmuz 2011: 28 Ocak 2012'den itibaren geçerli olmak üzere paketin HER İKİ kenarında % 60 oranında içerik bildirimini.

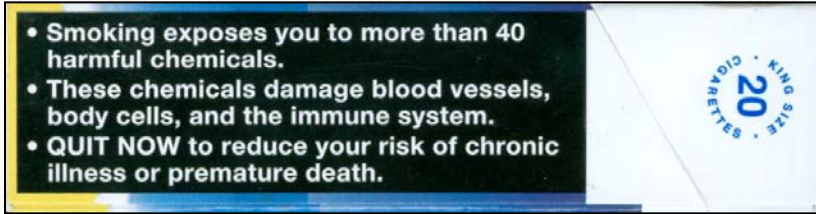
- 1 **ควัน บุหรี่มีสารพิษ ไฮโดรเจนไซยาไนด์**
Tobacco smoke contain poison : Hydrogen cyanide
- 2 **สารเสพติด ในควันบุหรี่ นิโคติน**
Nicotine is the addictive substance in tobacco smoke.
- 3 **สารพิษในควันบุหรี่ คาร์บอนมอนอกไซด์**
Tobacco smoke contain poison : Carbonmonoxide
- 4 **สารก่อ มะเร็ง ในควันบุหรี่ ฟอร์มัลดีไฮด์**
Tobacco smoke contain Carcinogen : Formaldehyde
- 5 **สารก่อ มะเร็ง ในควันบุหรี่ เบนโซไพเร็น**
Tobacco smoke contain Carcinogen : Benzopyrene
- 6 **ควันบุหรี่สารพิษ สำคัญที่สุดในบ้าน**
Tobacco smoke is the most important poison in the home
- 7 **สารกัมมันตรังสี ในควันบุหรี่ โพลonium ๒๑๐**
Tobacco smoke contain radioactive substance : Polonium 210
- 8 **สารก่อ มะเร็ง ในควันบุหรี่ ไนโตรซามีน**
Tobacco smoke contain Carcinogen: Nitrosamine
- 9 **ควัน บุหรี่มี สารพิษ มากกว่า ๒๕๐ ชนิด**
Tobacco smoke contain more than 250 poisons
- 10 **ควันบุหรี่ สารพิษ สำคัญที่สุดของมนุษย์**
Tobacco smoke is the most important human carcinogen

1. Tütün dumanında zehir vardır: Hidrojen siyanür
2. Tütün dumanındaki nikotin bağımlılık yapıcı maddedir.
3. Tütün dumanında zehir vardır: Karbon monoksit
4. Tütün dumanında kanserojen vardır: Formaldehit
5. Tütün dumanında kanserojen vardır: Benzopiren
6. Tütün dumanı evinizdeki en başta gelen zehirdir.
7. Tütün dumanında radyoaktif madde vardır: Polonium 210
8. Tütün dumanında kanserojen vardır: Nitrosamin
9. Tütün dumanının 250'den fazla çeşit zehir vardır.
10. Tütün dumanı en başta gelen insan kanserojenidir.

Örnek uygulamalar: Açıklayıcı bildirimler

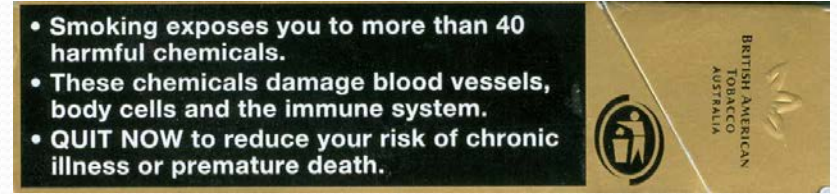
Tayland dışında birçok ülke bırakım değerlerini paketlerden kaldırdı, açıklayıcı bilgi koydu. Açıklayıcı bırakım bilgileri rotasyon edilmeli, aralıklarla yenilenmeli.

Brezilya 2004: Tüm paketlere “Bu ürün 4700’den fazla toksik madde ile bağımlılık yapan nikotin içermektedir. Bu maddelerin tüketilmesinin güvenli bir dozu yoktur.” ibaresi eklendi.

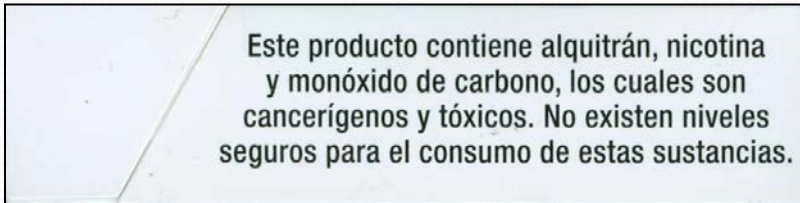

Yeni Zelanda

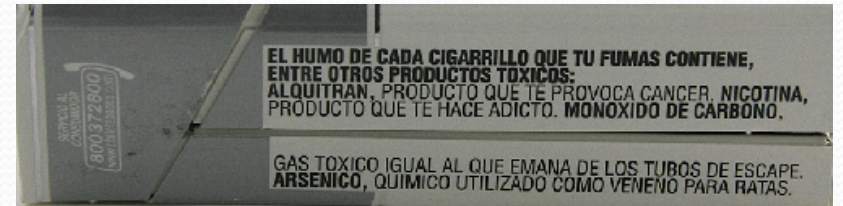
- Sigara içerek 40’dan fazla zararlı kimyasala maruz kalıyorsunuz.
- Bu kimyasallar kan damarlarınıza, vücut hücrelerinize ve bağışıklık sisteminize zarar veriyor.
- Kronik hastalık ve erken ölüm riskini azaltmak için ŞİMDİ BIRAKIN!

Avustralya

Venezuela

Şili

Paketleme, etiketleme, teşhir, içerikle ilgili olası «koruyucu düzenlemeler» ne olabilir?

- ✓ Pakette ve üründe standardizasyona gidilmesi
- ✓ Belli ürün kategorileri, çeşitleri ve/veya altgruplarının üretim ve/veya ithalatının stratejik ve aşamalı olarak sınırlandırılması/ yasaklanması
- ✓ İlaç güvenliği kurallarına göre girdilerin yasaklanması (dkfz)
- ✓ Yeni üretim kapasitesi/tesis izni verilmemesi. Kapasite fazlası tesislerin kapatılması
- ✓ Yeni markaların girişlerinin sınırlandırılması
- ✓ «Diğer» tütün ürünlerinin girişinin önlenmesi
- ✓ Ticari teşhir ve görünürlüğün tamamen yasaklanması
- ✓ Tütün ürünlerinin perakende satışında Systembolaget tarzı bir düzene geçilmesi, ya da perakende satış yerlerinin sayısının, konumlarının, türlerinin büyük çaplı azaltımı (tüketiciye reçere ile satış?)
- ✓ Nargile cafelerin yasaklanması